

Deveta međunarodna olimpijada lingvistike

Pitsburg (Sjedinjene Američke Države), 24.–31. juli 2011 g.

Zadaci pojedinačnog takmičenja

Zadatak br. 1 (20 bodova). Navedeni su glagolski oblici jezika menomini i njihovi prevodi na srpski:

kewāpeqtaq	mi ₁₊₂ počinjemo
kawāham	on obara to alatom
nepītohnæm	ja dolazim ovamo
kēskenam	on slama to rukom
pahkæsam	on odseca to
kekætohnæq	mi ₁₊₂ izlazimo
pītenam	on daje to ovamo
kewāpānæhkæq	mi ₁₊₂ počinjemo da kopamo
tawæsam	on proseca u tome rupu
nekætahan	ja izvlačim to alatom
pāhkaham	on otvara to alatom (podizanjem poklopca ili otvaranjem vrata)
kekēskahtæq	mi ₁₊₂ pregrizamo to
wackōhnæw	on obilazi
newāckesan	ja sečem oko toga
ketænam	on vadi to rukom
ketāwahtæq	mi ₁₊₂ progrizamo, pojedamo rupu u tome
wāpohnæw	on počinje da hoda
nekāweqtam	ja ležem
pāhkeqtaw	on se otvara
kepītahtæq	mi ₁₊₂ dolazimo jedeći to; mi ₁₊₂ donosimo to u ustima
nekāwāhpem	ja padam od smeha

(a) Prevedite na srpski: **kekēskahtæq**, **nepāhkenan**, **wāpāhpew**. Ukoliko negde smatrate da ima više od jednog mogućeg prevoda, navedite ih sve.

(b) Prevedite na menomini:

- ja počinjem da jedem to
- mi₁₊₂ polažemo to rukom
- on prokopava rupu
- on izlazi

⚠ Indijanci menomini žive u saveznoj državi Viskonsin u SAD-u. Ima 5 000–10 000 pripadnika tog plemena, ali istoimeni jezik algonkinske porodice govore samo nekoliko desetaka najstarijih ljudi, iako u zadnje vreme pokušavaju da prošire njegovu nastavu i upotrebu.

„mi₁₊₂” = ‘mi s vama’. **æ** je otvoreni *e*, **c** = *č*, **q** je suglasnik (takozvani glotalni pritisak). Simbol „[~]” označava da je samoglasnik dug.

—*Ivan Deržanski*

Zadatak br. 2 (20 bodova). Navedene su reči ferjarskog jezika, napisane u uobičajenom pravopisu i u fonetskoj transkripciji i njihovi prevodi na srpski:

<i>bøga</i>	?	ženka ptice
<i>deyði</i>	[dɛiji]	(ja) ubijem
<i>eyður</i>	[ɛijur]	bogatstvo
<i>glaða</i>	[glɛava]	orkan
<i>gleða</i>	[glɛ:a]	(oni) raduju
<i>gløður</i>	[glø:vur]	ugalj
<i>hugi</i>	[hu:wi]	pamet
<i>knoðar</i>	?	(on) mesi
<i>koyla</i>	[kɔila]	provalija
<i>kvøða</i>	?	(oni) pevaju
<i>lega</i>	[le:va]	krevet
<i>logi</i>	[lo:ji]	plame
<i>løgur</i>	?	tečnost
<i>móða</i>	[mɔuwa]	pena (kad se kuva meso ili riba)
<i>mugu</i>	[mu:wu]	(oni) moraju
<i>plága</i>	?	nezgoda
<i>ráði</i>	[rɔaji]	(ja) savetujem
<i>rúma</i>	[rɔuma]	(oni) sadrže
<i>røða</i>	[rø:a]	(oni) govore
<i>skaði</i>	?	šteta
<i>skógur</i>	[skɔuwur]	šuma
<i>spreiða</i>	[spraija]	(oni) razbacuju
<i>søga</i>	[sø:va]	priča
<i>tegi</i>	[te:ji]	ćuti!
<i>toygur</i>	?	gutljaj
<i>tregar</i>	[tre:ar]	(on) povređuje
<i>trúgi</i>	?	neka (on) ugrožava
<i>vágur</i>	[vɔavur]	boka
<i>vegur</i>	[ve:vur]	(on) diže
<i>viður</i>	[vi:jur]	drvo
<i>viga</i>	[vi:ja]	(oni) važu
<i>øga</i>	[ø:a]	(oni) plaše

(a) Popunite praznine.

(b) Opišite pravila koja ste koristili.

⚠ Ferjarski jezik spada u severnu podgrupu germanskih jezika. Njime govori oko 48 000 ljudi na Far-skim ostrvima i drugde.

U transkripciji [j] = *j*, [w] = *w* u engleskoj reči *win*; [ɛ], [ɔ], [ø], [ʊ] su samoglasnici. Simbol „:” označava da je samoglasnik dug.

—Aleksandar Piperski

Zadatak br. 3 (20 bodova). Navedeni su neki izrazi na jeziku vai i njihovi prevodi na srpski:

kàíě á lèndéě	brod muškarca
kòánjà-lèŋě fǎ	otac orlića
gbòmùě á nyìmìě	zmija ribe
kàíě kàfǎ	rame muškarca
nyìmì jǎŋě á gbòmù-lèndèě	čamac dugačke zmije
mùsú jǎŋě lò-kài	brat visoke žene
nyìmì kúndúě já	oko kratke zmije
kòánjà lòě kènji	kandža malog orla
kándò jǎŋě	visoko nebo

(a) Prevedite na srpski:

mùsúě á gbòmùě; léŋ kúndúě á nyìmìě; gbòmù-lèndè kúndúě.

(b) U izrazu na jeziku vai **kándò-lèndé lòě** ima greška. Popravite nju i prevedite taj izraz na srpski.

(c) Prevedite na vai:

zmija orla; oko malog deteta;
sestra visokog muškarca; mali zmijić.

⚠ Jezik vai spada u centralnu grupu jezičke porodice mande. Njime govori oko 105 000 ljudi u Liberiji i Sjevera Leone.

ny i **ŋ** su suglasnici; **ɛ** i **ɔ** su samoglasnici. Simboli „˘”, „˙”, „˚” i „ˇ” označavaju tone.

—Olga Kuznecova

Zadatak br. 4 (20 bodova). Navedene su reči iz jezika navatl i njihovi prevodi na srpski u ispremeštanom redosledu:

acalhuah, achilli, atl, callah, calhuah, chilatl, chilli, colli, coltzintli, conehuah, conehuahcapil, conetl, oquichconetl, oquichhuah, oquichtotoltzintli, tehuah, tetlah, totoltetl

voda, dete, vlasnik kuće, vodeni biber, poštovani ćuran, majka, naselje, biberova voda, deda/predak, kamenito područje, dečak, vlasnik kamenja (= stanovnik kamenitog područja), čili paprika, ćureće jaje, vlasnik kanua, majčica, supruga, poštovani deda/predak

(a) Ustanovite tačna pridruživanja.

(b) Prevedite na navatl: kuća, kamen, vlasnik vode, poštovani muž/muškarac.

(c) Prevedite na srpski: *cacahuatl, cacahuatetl, cacahuaatl, cacahuahuah.*

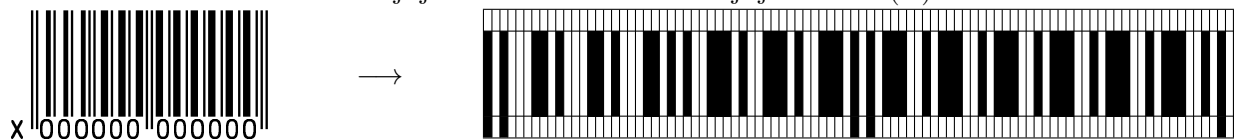
⚠ Klasični navatl je bio jezik Astečke imperije.

c = **qu** = **k**, **ch** = **č**, **hu** = **w** u engleskoj reči *win*, **tl** i **tz** su suglasnici.

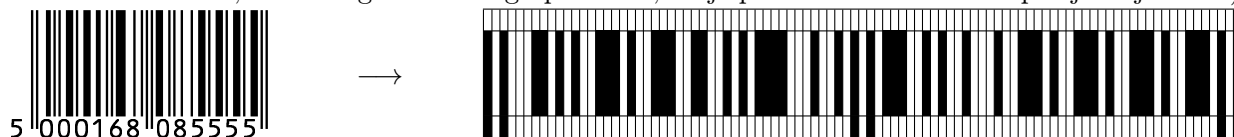
Vodeni biber (*Polygonum hydropiper*) je divlja biljka. Biberova voda je astečki napoj koji sadrži čili papriku.

—Ljudmila Fjodorova

Zadatak br. 5 (20 bodova). Jezik bar kodova EAN-13 (ili GTIN-13) se koristi skoro u svim zemljama sveta, mada niko njime ne govori. U njemu ima 10 glavnih dijalekata (sub kodova), ali u ovom zadatku se ne radi o sub kodu 0 koji je u stvari isti kao i stariji jezik UPC(A).

Ovo nije bar kod: on pripada mogućemu sub kodu koda EAN-13 koji se ne koristi. (Desno je deo koda koji se čita automatski; da biste ga lakše mogli pročitati, on je povećan i nacrtan na specijalnoj rešeci.)

Ovo jeste bar kod: on pripada sub kodu 5. Ovaj bar kod je sa pakovanja kekša iz Velike Britanije i počinje sa brojem zemlje (sistemskim brojem) 50. Obično prvi deo koda (5-000168) identifikuje proizvođača a drugi deo koda (08555) bira proizvođač i taj deo identifikuje proizvod. Poslednja cifra je uvek kontrolni zbir.

Evo još nekoliko sistemskih brojeva:

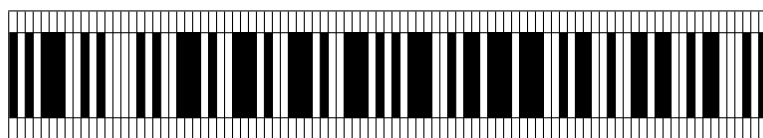
20–29	rezervisani za prodavnice	539	Irska	84	Španija
30–37	Francuska	64	Finska	978	ISBN (knjige)
40–44	Nemačka	73	Švedska	??	Norveška

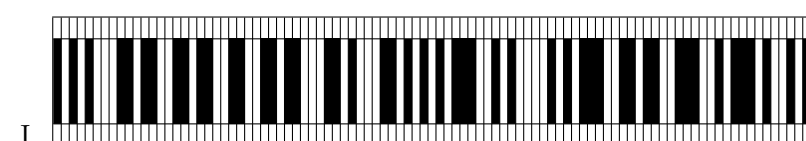
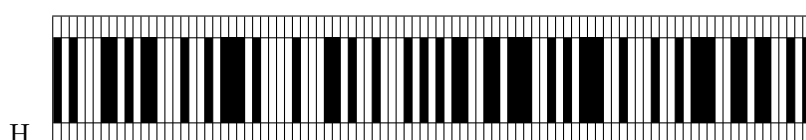
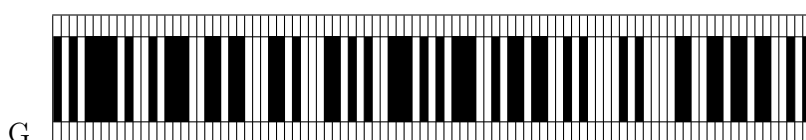
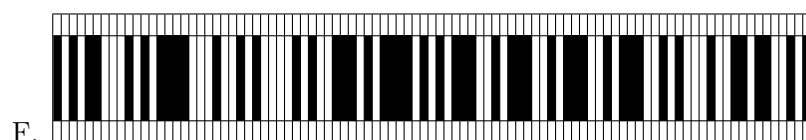
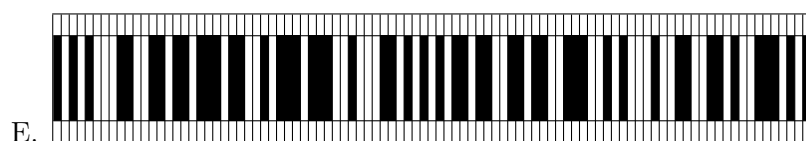
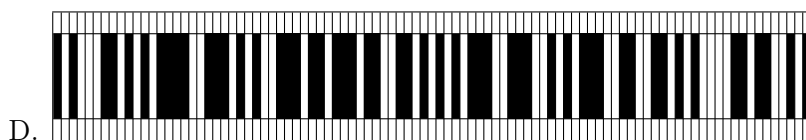
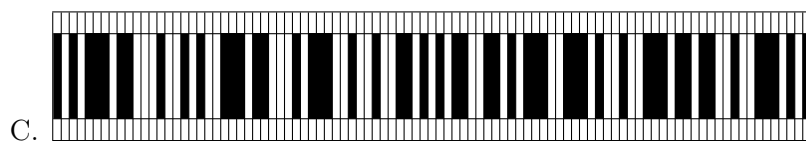
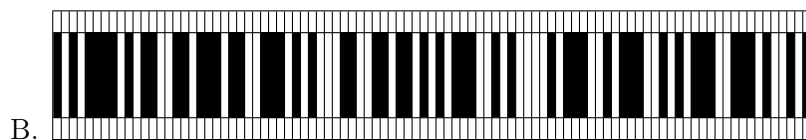
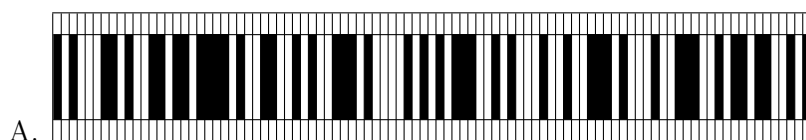
(a) Evo nekoliko podataka o bar kodovima A–I. Oni nisu poređani. Navedite slova koja se odnose na sve bar kodove i odgovorite na sva druga pitanja:

1. toalet papir (Španija) je bar kod E;
2. dimljeni losos (Irska), robni kod = 02661, kontrolni zbir = ?;
3. *Izgubljeni simbol* (knjiga sa ISBN brojem);
4. parče svinjskog mesa (pakovano u prodavnici), cena = 4 evra i 16 centi;
5. četka bez drške (odakle?), pun kod = 4-023103-075702;
6. margarin sa niskim sadržajem holesterola (Finska);
7. biftek (pakovano u prodavnici), cena = ?;
8. *Korsordboken* (enigmatski časopis, Švedska), pun kod = ?;
9. *Mots Codés* (enigmatski časopis, Francuska).

(b) Nacrtajte (zamišljen) bar kod 1-453927-348790 u rešeci koju ćete naći na jednom od svojih listova. Rešetka je delimično popunjena da to vam pomogne.

(c) Dole navedeni bar kod je iz *Dagbladet*, norveških novina. Napišite pun kod. Koji je sistemski broj (kod zemlje) Norveške? —Hju Dobs

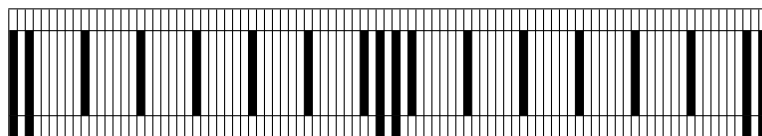
Ime:

Broj mesta:

Zadatak br. 5

List br. _____

(b)

Ako zatrebate drugi primerak ove stranice, obratite se dežurnome.